

ному поширенню інформаційні маніпуляції у суспільстві знань. Таким чином реалізується місія освіти як школи життя, визначена американським філософом та педагогом Дж. Дьюї. Ця прагматична концепція у поєднанні з принципом пожиттевого навчання якнайповніше відповідає потребам глобального постійно змінюваного світу із притаманним йому стрімким виникненням та застаріванням знань. Проблема філософської освіти у контексті Болонського процесу залишатиметься актуальною і надалі. Її постійне дослідження й критичне переосмислення слугуватиме запорукою подальшого розвитку академічної філософії, а разом із нею – і демократичного суспільства.

Список використаних джерел:

1. Андрющенко В. П. Вища освіта в пост-Болонському просторі: спроба прогностичного аналізу / В. П. Андрющенко // Філософія освіти. – 2005. – № 2. – С. 6–19.
2. Болонський процес у фактах і документах: Сорбонна – Болоня – Саламанка – Прага – Берлін – Берген / [ред. С. М. Ніколаєнко]. – К.: Дельта, 2007. – 52 с.
3. Гардашук Т. В. Філософія як фактор освітньої євроінтеграції / Т. В. Гардашук // Інтелект. Особистість. Цивілізація: Тематичний зб. наук. пр. із соціально-філософських проблем. – Донецьк, 2009. – Вип. 7. – С. 256–263.
4. Зубрицька М. Філософський дискурс ідеї Університету: в складних лабіринтах пошуку істини / М. Зубрицька // Філософська думка. Український науково-теоретичний часопис. – К., 2003. – № 3. – С. 40–57.
5. Култаєва М. Апологетичний наступ філософії: німецький досвід / М. Култаєва // Філософська думка. Український науково-теоретичний часопис. – К., 2010. – № 2. – С. 57–67.
6. Култаєва М. Філософія: життя після смерті. Німецький погляд на пост болонські реалії / М. Култаєва // Філософська думка. Український науково-теоретичний часопис. – К., 2011. – № 2. – С. 70–85.
7. Шаповалов А. Євроінтеграція та освітня система реалії в Україні / А. Шаповалов // Філософія освіти: Науковий часопис. – К., 2008. – № 1–2 (7). – С. 233–240.
8. Ярошовець В. Парадигмальні трансформації в освітньому процесі: «постболонські» реалії і викладання історії філософії / В. Ярошовець // Українознавство: Науковий журнал. – К., 2008. – № 1. – С. 83–86.
9. Emerging Issues in the Practice of University Learning and Teaching / [Eds. Geraldine O'Neill, Sarah Moore, Barry McMullin]. – Dublin: AISHE, 2005. – 183 p.
10. Henard F. Learning Our Lesson: Review of Quality Teaching in Higher Education / F. Henard. – Paris : OECD Publishing, 2010. – 112 p.
11. Philosophy: A School of Freedom. Teaching Philosophy and Learning to Philosophize: Status and Prospects. – Paris : United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization, 2007. – 279 p.
12. Знепольський Б. Как преподается и как должна преподаваться философия (французская дискусия) [Електронний ресурс] / Б. Знепольский // Отечественные записки. – 2002. – № 2. – Режим доступу: <http://www.strana-oz.ru/?article=179&numid=3>.
13. Budapest-Vienna Declaration on the European Higher Education Area [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.ond.vlaanderen.be/hogeronderwijs/bologna/2010_conference/documents/Budapest-Vienna_Declaration.pdf.
14. Making the Most of Our Potential: Consolidating the European Higher Education Area. Bucharest Communiqué, 26–27 April 2012 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ehea.info/Uploads/>.
15. The Bologna Declaration of 19 June 1999 [Електронний ресурс]. – Режим доступу до документу: http://www.ond.vlaanderen.be/hogeronderwijs/bologna/documents/MDC/BOLOGNA_DECLARATION1.pdf.
16. The Bologna Process 2020 – The European Higher Education Area in the New Decade. Communiqué of the Conference of European Ministers Responsible for Higher Education, Leuven and Louvain-la-Neuve, 28–29 April 2009 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.eude.org/data/editor/File/Leuven_Louvain-la-Neuve_Communique_April_2009.pdf.
17. Towards the European Higher Education Area. Communiqué of the Meeting of European Ministers in Charge of Higher Education in Prague on May 19th 2001 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.ond.vlaanderen.be/hogeronderwijs/bologna/documents/MDC/PRAGUE_COMMUNIQUE.pdf.

РОЗВИТОК ОСВІТИ В ІРЛАНДІЇ: СТАН ДОСЛІДЖЕНОСТІ ПРОБЛЕМИ

УДК 74:292.421

СИТНИК Ольга Іванівна,

асpirантка кафедри теорії та історії педагогіки,
викладач кафедри іноземних мов та методик їх навчання,
Київський університет імені Бориса Грінченка

Анотація

У статті здійснено аналіз станудослідженості становлення, розвитку і модернізації системи освіти в Ірландії, викремлено невирішені раніше аспекти проблеми та окреслено завдання майбутнього дослідницького пошуку в означенному напрямку.

Ключові слова: освіта, освітня система, модернізація освітньої системи, зміст освіти, освітні реформи, тенденції розвитку освіти, педагогічний досвід, середня освіта, вища освіта, якість освіти.

Summary

The author analyzes the research level of the formation, development and modernization of the education system in Ireland, pays the attention to the open aspects and set tasks for future research in this field.

Key words: education, educational system, modernization of the educational system, the content of education, educational reform, development trends of education, teaching experience, secondary education, high education, quality of education.

Постановка проблеми та її актуальність. У реаліях ХХІ століття порівняльно-педагогічні дослідження, спрямовані на огляд та вивчення становлення, аналіз сучасного стану загальних та відмінних особли-

востей, тенденцій розвитку педагогічної теорії та практики систем освіти у країнах світу, сприяють активізації розвитку національної освітньої системи. В умовах глобалізації та інформатизації зростає потреба у вив-

ченні, аналізі, осмисленні та запровадженні передових ідей зарубіжної освіти та педагогіки на вітчизняних теренах. Оскільки розвиток освіти України спрямований на інтеграцію у світовий та європейський культурно-освітній простір, то значний інтерес становить доборок педагогів-компаративістів, які вивчають та аналізують освітні системи у різних країнах з метою запозичення корисних для вітчизняної педагогіки ідей, цінностей, принципів та технологій.

Продуктивним, на нашу думку, для України може стати дослідження освітнього досвіду Ірландії, яка сприяє активній євроінтеграційній діяльності. Підтвердженням високого рівня якості роботи навчальних закладів Ірландії є звіти зовнішніх незалежних перевірок європейських та міжнародних організацій. Відомо, що у 1990-х роках одна з найбідніших країн Європи, Ірландія, здійснила неймовірний економічний прорив, обігнувши за рівнем доходів громадян свою колишню метрополію і давнього опонента – Великобританію, таким чином увійшовши в п'ятірку найрозвиненіших країн Європи. Основа економічного розвитку була заложена ще в 1960-х. Тоді Ірландія розпочала освітні реформи [11].

Ірландія має багаті освітні традиції та їх міжнародне визнання (Ірландія займає перше місце в світі за кількістю навчальних закладів на душу населення). На 4 670 976 осіб (2011 р.) припадає 7 університетів, 14 технологічних інститутів, десятки приватних коледжів, близько 3 000 початкових і понад 800 повних середніх шкіл. Висока якість ірландської освіти досягається за рахунок індивідуального підходу до кожного школяра і студента. Диплом ірландського університету або коледжу високо цінується в світі. Дослідження ірландських вчених привертають до себе увагу міжнародної наукової громадськості. Ці досягнення стали можливими завдяки чітко продуманій системі освіти, що користується потужною державною підтримкою [13].

Аналіз наукових праць, присвячених розв'язанню проблеми. Загальноєвропейські інтеграційні процеси у сфері освіти досліджують Н. Авшенюк, В. Андрущенко, М. Гаврилюк, О. Глузман, Н. Лавриченко, Т. Левченко, М. Лещенко, З. Магдач, Н. Мукан, Л. Пуховська, О. Огіенко, І. Фольварочний; методологію порівняльної педагогіки займаються Н. В. Абашкіна, Т. С. Кошманова, О. П. Ліферов, З. О. Малькова, В. Пилиповський, А. Сбурова О. Сухомлинська; стратегії розвитку освітніх систем у світі вивчають Д. Кучеренко, О. Мартинюк, О. Матвієнко; тенденції розвитку змісту освіти зарубіжних країн у наукових працях висвітлюють Г. Єгоров, О. Локшина, Б. Мельниченко; особливостями системи освіти дорослих у світі займаються Т. Александер, С. Вершловський, Л. Вовк, М. Громкова, С. Змесев, В. Євтух І. Колесникова, О. Кукуєв, В. Мадзігон, В. Олійник, В. Подобед, Н. Протасова; проблеми освіти дорослих аналізують А. Ворох, Г. Груць, З. Нагачевська, В. Луговий, Н. Побірченко, Н. Протасова, В. Пуцов, С. Сисоєва, Л. Сігаєва, Г. Сухобська; неперервну професійну освіту вивчають Н. Дем'яненко, В. Ледньов, В. Єрмоленко, І. Лікарчук, В. Луговий, Н. Нічкало, С. Сисоєва. Тенденції становлення та розвитку системи освіти, вплив освітніх реформ на організацію навчання в навчальних закладах стали об'єктом наукових пошуків ірландських вчених: Р. Блекборн (R. Blackburn), Е. Джеліко (Ann Jellico), Д. Дуглас (D. Douglas), М. Кароне (M. Carone), Е. Кенні (A. Kenny), Б. Магуїр (B. Maguire), О. МакКаул (O. McCaul), Г. МакНамара (G. McNamara), К. Маунсел (K. Maunsell), Дж. Мюррей (J. Murray), Т. Оуенс, (T. Owens), П. Роув (P. Rowe), Н. Фаррен (N. Farten), Т. Флемінг (T. Fleming), Д. Фолей (D. Foley).

Постановка завдання, цілі статті. Таким чином, постійні зміни, що охоплюють освітню галузь європейських країн взагалі, та Ірландії зокрема, мають привернати увагу науковців та освітян, оскільки освіта Ірландії, на наш погляд, достатньо вдало

поєднує свою традиційність із гнучкістю та швидкою адаптованістю до постійних соціокультурних змін, які варто детально вивчати для запозичення передово-го педагогічного досвіду, особливо в галузі освіти дорослих. Отже, саме вищезазначенім і обумовлюється вибір тематики нашого дослідження.

Метою статті є аналіз наукових доборок стосовно становлення і розвитку різноманітних аспектів системи освіти Ірландії, здійснених вітчизняними вченими та науковцями і визначення перспективних напрямків власного дослідження означеній проблематики.

Виклад основного матеріалу. Вперше на вітчизняній ниві освіта Ірландії стала основою педагогічного дисертаційного дослідження Ю. Кучер «Становлення і реформування середньої і вищої освіти в Ірландії», 2008. Дослідницю здійснено цілісний науковий аналіз організаційно-педагогічних засад становлення та розвитку ірландської середньої і вищої освіти в історичній ретроспективі, досліджено роль освітньо-наукового комплексу в досягненні країною великих соціально-економічних успіхів. Автор проаналізувала стан дослідження Ірландії у вітчизняних наукових джерелах, дані яких вказують, що освіта в невеликих європейських державах рідко привертає увагу науковців і стає предметом наукових пошукув. Ю. Кучер визначила періоди розвитку ірландської освітньо-культурної сфери та розробила періодизацію національної еволюції від виникнення на основі християнства високої за рівнем моралі і культури «монастирської цивілізації» (V–XI ст.) до прискореної розбудови і реформування освіти та науки після вступу Ірландії до Європейського Союзу (1973 – на сучасний стан). Дослідниця охарактеризувала особливості діяльності середньої і вищої школи напередодні приєднання Ірландії до Європейського Союзу, специфіку розвитку ірландської системи освіти після вступу Ірландії до ЄС до кінця ХХ століття; встановила особливості реформування та модернізації освітньо-наукового комплексу Ірландії після 2000 року. Досліджуючи еволюцію освітньої системи в усіх її основних параметрах, Ю. А. Кучер виокремила особливості ірландського освітньо-наукового комплексу, що сприяли успіхам Ірландії. Автор доводить, що ірландський досвід економічних, освітніх і наукових модернізацій у багатьох аспектах придатний для успішного здійснення «Українського прориву» [5].

Загальні аспекти забезпечення якості освіти в Ірландії розкриваються у дисертації Ю. Запорожченко «Система забезпечення якості вищої освіти в Ірландії» (2011 р.). Дослідниця проаналізувала історичні та соціально-економічні передумови становлення системи забезпечення якості вищої освіти Ірландії, визначила характер взаємозв'язків усіх компонентів неперервного навчання: дошкільної, початкової, загальної середньої, професійної середньої освіти та освіти дорослих, що впливають на якість вищої освіти. Автором здійснено порівняльний аналіз ірландських та загальноєвропейських кваліфікаційних стандартів, схарактеризовано організаційні засади забезпечення якості вищої освіти, особливості встановлення, використання та моніторингу процедур забезпечення якості у ВНЗ Ірландії з огляду на євроінтеграційні процеси. Дослідження Ю. Запорожченко показало, що розвиток Національної кваліфікаційної рамки Ірландії, офіційно затвердженій у 2003 році, на кілька років впередів загальноєвропейський процес. У результаті проведенного дослідження автор розробила рекомендації щодо застосування досвіду Ірландії для покращення функціонування вітчизняної системи забезпечення якості вищої освіти [4].

Значна кількість науково-педагогічних досліджень базується на розгляді, вивченні та порівнянні окремих галузей освіти у низці країн світу, що об'єднані географічно або за соціальними показниками. Отже, ряд українських учених висвітлюють різноманітні аспекти освіти, досліджуючи англомовні держави, країни

Європейського Союзу, Західної чи Східної Європи. Тому Ірландія постає одним з об'єктів дослідження у дисертаційних роботах такого спрямування.

Проблеми формування нового учителя для об'єднаної Європи висвітлив В. Андрущенко у монографії «Світанок Європи: проблема формування нового учителя для об'єднаної Європи ХХІ століття». Автор розглядає європейську освіту як інтелектуальний ресурс розвитку світової цивілізації [1, 183–255]. В. Андрущенко аналізує перебіг об'єднавчих процесів на теренах Європи, досліджуючи суперечності та перепони на цьому шляху, можливості їх уникнення чи мінімізації засобами навчання чи виховання, виділяючи вчителя головним суб'єктом і провідником цього процесу. Автор обґрунтуете необхідність формування нового вчителя на платформі загальнолюдських цінностей.

Окремі аспекти середньої освіти в країнах Європейського Союзу висвітлюються в науковій праці О. Локшиної «Тенденції розвитку змісту шкільної освіти в країнах Європейського Союзу», розглядаючи Ірландію в рамках визначеної теми поряд з іншими країнами Європейського Союзу, дослідниця звертає увагу на мови, які вивчаються учнями початкових класів в ірландській школі [8, с. 262], особливості навчання молодших школярів [8, с. 267–269] та систему викладання екологічної освіти [8, с. 286–288]. Зміст шкільної освіти в країнах Європейського Союзу О. Локшина аналізує у монографії, розкриваючи сутність проблем теорії і практики добору та структурування змісту шкільної освіти на тлі соціальних, економічних та педагогічних трансформацій другої половини ХХ – початку ХХІ століття.

О. Матвієнко в дисертації «Розвиток систем середньої освіти в країнах Європейського Союзу: порівняльний аналіз» досліджує структуру національної освітньої системи Ірландії як країни Європейського Союзу другого етапу розширення західноєвропейської інтеграції [9, с. 289–299]. Цінною щодо вивчення зарубіжного досвіду модернізації освітніх систем постає монографія О. Матвієнко «Стратегії розвитку середньої освіти в країнах Європейського Союзу», де з методологічних позицій порівняльної педагогіки розглянуто характеристики основних структурних реформ у системах обов'язкової освіти країн-членів ЄС. Автор грунтовно описала структуру освітньої системи Ірландії, організацію шкільної системи, надала характеристику освітньої системи та структуру системи освіти країни. Результати дослідження О. Матвієнко щодо трансформації системи обов'язкової освіти Ірландії у напрямку подальшої їх гармонізації з новими соціально та економічно вагомими вимогами суспільного поступу переконливо свідчать не лише про європейський вектор цього процесу, але й про його послідовну зорієнтованість на вищі гуманістичні цінності нової доби – III-го тисячоліття нашої ери [10, с. 216–224].

Тенденції розвитку змісту базової освіти у країнах Заходу розглянуті групою вітчизняних науковців (Г. Єгоров, Н. Лавриченко, Б. Мельниченко). У колективній монографії автори розглянули прорівні тенденції розвитку змісту базової освіти та основні концептуальні засади педагогічного відбору та конструювання змісту шкільних знань у країнах Заходу, стисло описуючи модернізацію змісту базової освіти Ірландії [3, с. 52] та особливості побудови навчальних планів для базових шкіл країни [3, с. 73].

Дослідження стратегій розвитку освітніх систем країн світу розкрито у колективній монографії Д. Кучеренко та О. Мартинюк. Науковцями проаналізовано сучасні тенденції розвитку освітніх систем в різних групах країн за рівнем доходів на душу населення, досліджено форми та інновації в системі вищої освіти; визначено складові ефективної стратегії розвитку національної освітньої системи в умовах транснаціоналізації освітнього бізнесу та глобалізації

ринку людських ресурсів; звертаючи увагу на стратегії інтернаціоналізації ірландської системи освіти [6, с. 35] та досвід організації фінансування вищої освіти в країні [6, с. 109–111].

Розглядаючи особливості та розвиток європейської освіти, Т. Левченко у праці «Європейська освіта: конвергенція та дивергенція» надає порівняльний аналіз спільніх принципів, підходів теорій, концепцій, моделей керування, цінностей, національної специфіки в організації середньої професійної та вищої освіти, пропонуючи стислу характеристику першої фази середньої освіти Ірландії, правил вступу та прийому до ВНЗ країни [7, с. 43–67].

Ю. Клименко детально зупинилася на досліджені питання підготовки вчителів в зарубіжних країнах у кандидатській дисертації «Професійна мобільність майбутніх учителів у країнах Євросоюзу».

У монографії І. Фольварочного «Європейські громадські організації і освіта дорослих» розглянуто тенденції розвитку освіти дорослих у європейських країнах, акцентовано увагу на значний ефективний національний досвід Ірландії у цій галузі [12, с. 111]. На основі аналізу наукових праць зарубіжних дослідників та численних документів Ради Європи та Європейського Союзу автором досліджено діяльність громадських організацій у формуванні сфері освіти дорослих, детально вивчено напрями розвитку їх просвітницької діяльності та взаємодію європейських державних і громадських інституцій в забезпеченні якості освіти дорослих.

Про підвищення наукового інтересу українських вчених до освітнього досвіду Ірландії свідчить те, що у 2006 р. Д. Дзвінчук та М. Кісіль опублікували результати наукового пошуку – статтю «Досвід Ірландії в процесах гарантування якості у вищій освіті», де автори представили досвід, який набула Ірландія на шляху становлення національної оцінки якості вищої освіти; розкрили основні принципи роботи, яких дотримувалася Європейська університетська асоціація, проводячи моніторинг ірландських університетів (2004–2005 рр.) [2].

Висновки та перспективи подальших розвідок дослідження проблеми. На підставі здійсненого аналізу окремих наукових праць провідних вітчизняних науковців зазначимо, що: на сьогодні існує лише два дисертаційні дослідження вітчизняних науковців, присвячених безпосередньо вивченню освіти в Ірландії. Переважна більшість науковців, які охоплюють Ірландію у своїх дослідженнях, висвітлюють особливості виникнення, становлення та розвиток середньої та вищої освіти, але цілісне педагогічне дослідження, яке б ґрутувалося на аналізі теорії та практики освіти дорослих в Ірландії з урахуванням внутрішніх і зовнішніх чинників відсутнє у вітчизняній педагогічній спадщині. З огляду на відсутність спеціальних досліджень, присвячених вивченню ірландського досвіду розвитку освіти дорослих, та актуальність проблеми для України в нових соціально-політичних та економічних умовах, вважаємо за доцільне звернутися до системно-структурного аналізу освіти дорослих в Ірландії з позицій врахування соціокультурних тенденцій сучасного етапу розвитку людського суспільства в Україні та за рубежем. У нашому подальшому науковому пошуку ми плануємо зосередити нашу увагу на вирішенні таких завдань: здійснити історіографічний пошук становлення сфері освіти дорослих в Ірландії; проаналізувати нормативно-правову базу документів країни про освіту дорослих; окреслити та схарактеризувати ірландську систему освіти дорослих; виокремити тенденції розвитку освіти дорослих; окреслити можливості та перспективи застосування прогресивних ідей зарубіжного досвіду у системі освіти дорослих України.

Список використаних джерел:

1. Андрющенко В. П. Світанок Європи : Проблема формування нового учителя для об'єднаної Європи ХХІ століття : моногр. / В. П. Андрющенко. – К.: Знання України, 2011. – 1009 с.
2. Дзвінчук Д. І. Досвід Ірландії в процесах гарантування якості у вищій освіті. Нова парадигма / Д. І. Дзвінчук, М. В. Кісіль. – К.: Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2006. – Вип. 53. – С. 26–33.
3. Єгоров Г. С. Тенденції розвитку змісту базової освіти у країнах Заходу : моногр. / Г. С. Єгоров, Н. М. Лавриченко, Б. Ф. Мельниченко ; АПН України, Інститут педагогіки. – К.: КМПУ ім. Б. Д. Грінченка, 2003. – 186 с.
4. Запорожченко Ю. Г. Система забезпечення якості вищої освіти в Ірландії: дис. ... канд. пед. наук : 13.00.01 / Ю. Г. Запорожченко; Київський ун-т ім. Б. Грінченка. – К., 2011. – 232 с.
5. Кучер Ю. А. Становлення і реформування середньої і вищої освіти Ірландії : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.01 / Ю. А. Кучер; Ніжинський держ. ун-т ім. Миколи Гоголя. – Ніжин, 2008. – 191 с.
6. Кучеренко Д. Г. Стратегії розвитку освітніх систем країн світу : моногр. / Д. Г. Кучеренко, О. В. Мартинюк; Ін-т підготов. кадрів держ. служби зайнятості України. – К.: ІПК ДСЗУ, 2011. – 312 с.
7. Левченко Т. І. Європейська освіта: конвергенція та дівергенція : моногр. / Т. І. Левченко. – Вінниця : Нова книга, 2007. – 655 с.
8. Локшина О. І. Тенденції розвитку змісту шкільної освіти в країнах Європейського Союзу : дис. ... д-ра пед. наук : 13.00.01 / О. І. Локшина; Ін-т педагогіки НАПН України. – К., 2011. – 465 с.
9. Матвієнко О. В. Розвиток систем середньої освіти в країнах Європейського Союзу : порівняльний аналіз: дис... д-ра пед. наук: 13.00.01 / О. В. Матвієнко; Київський національний ун-т ім. Тараса Шевченка. – К., 2005. – 494 с.
10. Матвієнко О. В. Стратегії розвитку середньої освіти в країнах Європейського Союзу : моногр. / О. В. Матвієнко; Київський національний лінгвістичний ун-т. – К.: Ленвіт, 2005. – 382 с.
11. Прыжок кельтского тигра. Экономический прорыв Ирландии // КорреспонденТ.biz. – 2011. – Вип. 18. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://korrespondent.net/business/national_Idea/1216674.
12. Фольварочний, І. В. Європейські громадські організації і освіта дорослих : монографія / І. В. Фольварочний; АПН України, Ін-т пед. освіти і освіти дорослих України. – Т.: Джуря, 2009. – 347 с.
13. IrishUniversities//EducationinIreland. – EnterpriseIreland, 2011. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.educationireland.ie/index.php/irish-colleges/universities>.

ПРОФЕСІЙНА ІНШОМОВНА ПІДГОТОВКА МАЙБУТНИХ ФАХІВЦІВ В УМОВАХ ІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ

УДК 378.046(477)/378(4):81'243

ПЕТРИЧЕНКО Наталія Сергіївна,
асpirантка відділу змісту, філософії
та прогнозування вищої освіти,
Інститут вищої освіти НАПН України

Анотація

У статті розглядаються інтеграційні процеси в сучасній системі вищої освіти України. Підкреслюється важливість професійної іншомовної підготовки майбутніх фахівців у контексті Болонського процесу.

Ключові слова: професійна іншомовна підготовка; інтеграційні процеси; Болонський процес; Національна стратегія розвитку освіти в Україні; Національна рамка кваліфікацій; Загальноєвропейські рекомендації з мовної освіти.

Summary

The article deals with the integration processes in the modern system of higher education in Ukraine. The important role of foreign language for specific purposes training of future specialists in the context of the Bologna process is emphasized.

Key words: foreign language for specific purposes training; integration processes; Bologna process; National Strategy of Developing Education in Ukraine; National Qualifications Framework; European recommendations on language education.

Постановка проблеми та її актуальність. Вимоги сучасного суспільства, глобалізаційні процеси, входження України в глобальну міжнародну спільноту, інтеграція вищої освіти України в європейський та світовий простір – все це актуально ставить питання про потребу в високопрофесійних, компетентних, ініціативних, конкурентоспроможних фахівцях, які будуть здатні вирішувати професійні завдання в умовах, що постійно та швидко змінюються. Інтеграційні процеси в системі вищої освіти України вимагають впровадження європейських норм і стандартів освіти, для того, щоб випускники досягли належного рівня конкурентоспроможності не лише на європейському, а й світовому ринку праці. Тому, за умов новітнього глобалізаційно-інформаційного суспільства актуалізується необхідність в полілінгвістично підготовлених спеціалістах, які зможуть використовувати іноземні мови з метою соціально-професійної комунікації та можливої адаптації в іншомовному суспільстві.

Аналіз наукових праць, присвячених розв'язанню проблеми. Аналізуючи останні дослідження щодо даного питання, не можливо не помітити, що інтерес до теми Болонського процесу, інноваційних, інтеграційних та модернізаційних процесів у системі вищої освіти України не тільки не стухає, але навпаки, є одним із найактуальніших питань, яке викликає дискусії в науковому середовищі. Питаннями стану сучасної вищої освіти України в умовах інтеграційних процесів займаються вчені – В. Андрющенко, Л. Губерський, М. Згуровський, К. Корсак, В. Кремінь, В. Луговий та багато інших вітчизняних науковців. Різноманітні аспекти іншомовної підготовки студентів розглядаються в роботах Г. Білоконь, Л. Вікторової, Н. Кікіної, В. Редько, О. Хоменко, Н. Шеверунта та ін. Незважаючи на достатню кількість наукових праць з даних питань, сьогодні актуально потребує подальшого аналізу питання професійної іншомовної підготовки майбутніх фахівців в умовах інтеграційних процесів.